

Sådan får vi ufaglærte med på toget

Titusinder af ufaglærte danskere risikerer at ryge ud af jobmarkedet, hvis ikke politikerne reagerer.

AF MORTEN LASSEN, HENNING SALLING OLESEN OG VILLY HOVARD PEDERSEN

Det er tilsyneladende en vanskelig fødsel at strikke et regeringsgrundlag sammen.

Valgkampens fokus på regnestykker, hvis nærmere forudsætninger ingen almindelig vælger kunne følge med i, har skabt symbolske skyttegrave, som kan være svære at komme op af. Men der er også områder, hvor der er rimelig enighed om målene. Hele den røde blok kan samles om vigtigheden af livslang læring og uddannelse til alle.

Vi vil gerne tilbyde den nye regering en strategi for livslang læring og kompetenceudvikling for de mange kortuddannede og ufaglærte voksne danskere. Det er en strategi for, hvordan man får en masse mennesker på arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner og jobcentre mv. til at arbejde sammen om målet.

Det vil også kræve nogle politiske beslutninger, der giver andre signaler end den tidligere VK-regering, hvor de senere års stramninger har medført en markant nedgang i uddannelsesaktiviteten for voksne.

Men på linje med den røde bloks generelle argumentation handler det ikke om at bruge flere penge, men om at bruge de ressourcer, der giver bedre kvalitet og bæredygtig vækst.

En vigtig, men ofte overset gruppe danskere er blevet glemt i elitens fokus på vækst. Det er de titusinder af ufaglærte og kortuddannede danskere. De udgør en stor ressource, og hvis ikke politikerne tager stærkere hånd om denne gruppe, vil de gå fra at være en ressource til en belastning.

De vil blive de første, der rammes af ledighed, og de vil blive blandt de sidste, der får chancen for at komme tilbage til arbejdsmarkedet. Sådan behøver det ikke være: De kan tværtimod være en dynamo for konkurrenceevne og innovation.

Da DI og CO Industri for nylig kom med et opråb om redning af en dansk fremstillingsindustri, pegede de på, hvor vigtigt det er med en god folkeskole, stærke erhvervsuddannelser samt en målrettet forskningsindsats.

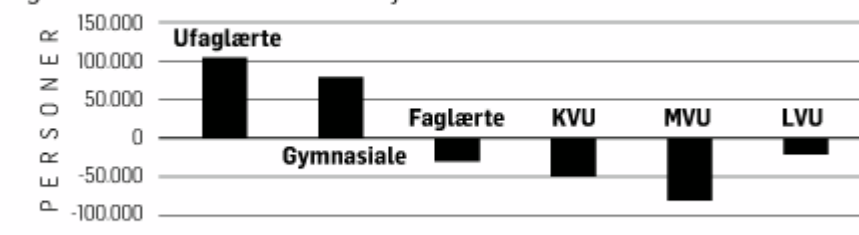
Men forbløffende nok glemte de voksen- og efteruddannelsen. De nævnte ikke de mange voksne, der aldrig har opnået en kompetencegivende uddannelse.

Vi har i dialog med en større kreds af forskere, organisationsfolk, skolefolk m.fl. sat os for at skitsere de elementer i en strategi, der igen kan gøre voksen- og efteruddannelsen til en dynamisk faktor på arbejdsmarkedet.

Alle skal have tilbudt en 'kompetenceudviklingsplan'. På enhver arbejdsplads bør der foregå en løbende vurdering af medarbejdernes kompetencer, og hvad de skal kunne fremadrettet.

Det skal være nemt for den enkelte at skaffe sig et overblik over egne kompetencer og udviklingsmuligheder. Den enkelte skal have mulighed for at opstille en uddannelsesplan. Værktøjet er en realkompetencevurdering (se faktaboks).

Overskud af arbejdskraft uden kompetencegivende uddannelse i 2020 – og underskud af uddannet arbejdskraft.

Kilde: AE Rådet, Økonomiske Tendenser 2011

Som lønmodtager skal man have adgang til voksen- og efteruddannelse, der fører frem til et styrket fagligt niveau. Det betyder, at der skal være en særlig forpligtelse til at sikre ordentlige uddannelsesmuligheder og finansiering for de grupper, der har mindre end faglært niveau.

Vi foreslår også, at alle i job sikres optjening af ret til efteruddannelse på samme måde, som man i dag optjener ret til ferie.

I dag er Jobservice i alt for høj grad indrettet på at disciplinere og tilskynde de ledige til at søge aktuelt forefaldende job, mens de i mange tilfælde bruger tiden på meningsløs aktivering. Der er mere ide i, at ledighed bruges til at blive dygtigere.

Akkurat som dem i job skal alle, der bliver eller er ledige, tilbydes en realkompetencevurdering, vejledning og relevant uddannelse. Vurderingen og uddannelsen må ikke blot gøres til en forretningsmulighed for den enkelte uddannelsesinstitution. Her kan de nye VEU-centre klart have en betydelig rolle at spille.

En langsigtet erhvervsudvikling kan bedst fremmes ved at fokusere indsatsen inden for et geografisk afgrænset område: Hvilken arbejdskraft findes i området, hvilke erfaringsområder har de, og hvilke nye kompetencer kan de udvikle? I dag arbejder de mange aktører ikke tilstrækkeligt sammen om at skabe dette overblik.

Vi skal mere effektivt benytte arbejdsmarkedsanalyse, uddannelsesudbud og erhvervsfremme, altså de funktioner, der i dag ligger i beskæftigelsesregionerne, i VEU-centrene og i de regionale vækstfora.

Strategierne skal ikke være ens alle steder, de skal tage hensyn til de geografiske områders forskellighed og til overordnede erhvervsudviklingsmål (f.eks. miljøteknologi, energiforsyning, kvalitet i velfærdsydelse).

En forstærket uddannelsesindsats for voksne skal også ses i sammenhæng med et af valgkampens helt centrale temaer: Hvordan skaber vi vækst i Danmark? Her gentog Helle Thorning-Schmidt gang på gang, at »når de andre er billigere, skal vi være dygtigere«.

Her handler det ikke kun om at bruge flere penge på livslang læring, men om at bruge ressourcerne på en måde, der fastholder flest mulig på arbejdsmarkedet og understøtter væksten – og ikke mindst bedre kvalitet og bæredygtig vækst.

Ressource: <http://politiken.dk/debat/analyse/ECE1409657/saadan-faar-vi-ufaglaerte-med-paa-toget/>

Offentliggjort: Sep 30, 2011 7:11 PM

© POLITIKEN.dk